

gk1307/2/

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

KABINET VAN DE
VICE-MINISTER-PRESIDENT
Geheime Registratuur
INKOMEN
3 MEI 1965
Agende Nr. 83 5646
Postier Nr.

Aan Zijne Excellentie
de Vice Minister-President,
Plein 1,
's-GRAVENHAGE.

Bijlage(n):

Uw brief van:

Nr 768.528.

Onderwerp:

Politieke situatie in Suriname.

's-Gravenhage.

Stadhoudersplantsoen 25

30 DEC 1964

GEHEIM

*Mr. S. Davids
is lezer mag geweest
in 5/1/64*

*opbrengen
d.v.B.
3/5*

Ik heb de eer Uwe Excellentie het volgende te berichten.

Uit kringen van nationalistisch georiënteerde Surinamers in Nederland werd vernomen dat de leiding van de Partij van de Nationalistische Republiek (PNR) van oordeel is, dat het politieke beeld in Suriname zich de laatste tijd wijzigt. Dit zou o.m. tot uitdrukking komen in de in felheid toenemende kritiek van de parlementaire oppositie tegen het beleid van premier Pengel.

Met name de afgevaardigden van de Progressieve Surinaamse Volkspartij (PSV) en de Surinaamse Democratische Partij (SDP) beschuldigen de Surinaamse premier ervan dat hij de democratie geweld aandoet. De kritiek van de PSV op de regering-Pengel werd tijdens de begrotingsbehandeling in de Surinaamse staten in november j.l. nog eens duidelijk onder woorden gebracht door de fractievoorzitter mr. Heidweiler. In een felle rede stelde deze o.m., dat de kloof tussen regering en parlement in Suriname nog nooit zo wijd is geweest als thans. Mr. Heidweiler sprak van een dictatuur in wording o.a.

- 2 -

GEHEIM

tot uiting komend in regeringsmaatregelen tegen radiostations die kritiek op de regering brachten (AVROS, APINTIE en RAPAR).

Volgens de leiding van de PNR in Suriname streeft de PSV, aanvankelijk enkel voorstandster van grotere zelfstandigheid in de behartiging van de Surinaamse belangen in het buitenland en van herziening van het statuut op dit punt, thans naar volledige en onmiddellijke onafhankelijkheid van Suriname.

Leidende figuren van de PNR, aldus Surinaamse nationalist in Amsterdam, hebben voorts bevestigd, dat er contacten zijn gelegd tussen de PNR en de SDP. Het is echter nog te vroeg om nu reeds te spreken van samenwerking van beide partijen bij de eerstvolgende Statenverkiezingen in 1967. Ook werd van PNR-zijde in Suriname toegegeven dat er tussen de PNR-bestuurders Bruma en Gessel onenigheid is ontstaan. Op hun werk voor de partij zou dit geen invloed hebben gehad, maar wel trad er een verkoeling op in hun persoonlijke relatie.

Enige tijd geleden deden in Suriname geruchten de ronde over plannen van de regering om vervroegde verkiezingen uit te schrijven. Dat hierover thans niets meer wordt vernomen is, volgens eerder genoemde Surinaamse zegslieden, een gevolg van premier Pengels vrees een politieke nederlaag te lijden. De samenwerking tussen de Nationale Partij Suriname en de Verenigde Hindoestaanse Partij zou voornamelijk berusten op de persoonlijke relatie tussen de heren Pengel en Lachmon en niet op de wil tot samenwerking van hun partijen. Daar Lachmons positie in de VHP zou zijn verzwakt, is het de vraag of deze samenwerking in de toekomst bestendig wordt, te meer daar andere leiders van de VHP, onder wie de heren Adhin en Panday, gereserveerd zouden staan tegenover een voortzetting van de coalitie met de NPS.

Vooraanstaande Surinaamse nationalist achten het niet onmogelijk dat de NPS en de PNR in de toekomst naar elkaar toe zullen groeien. Zij baseren dit op raciale overwegingen; beide partijen zijn Creools en hun aanhangers behoren voor het grootste deel tot dezelfde sociale klasse.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinninghe Damsté

GEHEIM